

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KOMISIJA ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Na osnovu člana 5. Zakona o sprejavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 47/14), člana 2. Pravilnika o sprovođenju Zakona o sprejavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službene novine Federacije BiH“, broj 41/15) i člana 13. Zakona o Komisiji za vrijednosne papire („Službene novine Federacije BiH“, broj 39/98, 36/99, 33/04 i 92/13) i Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine, na 457. sjednici održanoj dana 22.09.2015. godine, donijela je

**S M J E R N I C E
ZA PROCJENU RIZIKA I PROVOĐENJE ZAKONA O SPREJAVANJU PRANJA
NOVCA I FINANSIRANJA TERORISTIČKIH AKTIVNOSTI ZA OBVEZNIKE IZ
NADLEŽNOSTI KOMISIJE ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE FEDERACIJE BOSNE I
HERCEGOVINE**

PRVI DIO – OSNOVNE ODREDBE

**Član 1.
(Predmet)**

Ovim Smjernicama za procjenu rizika i provođenje Zakona o sprejavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti (u daljem tekstu: Smjernice) uređuje se: procjena rizika, utvrđivanje stepena rizika grupe klijenata ili pojedinog klijenta, poslovnog odnosa ili transakcije, nova tehnološka dostignuća u vezi sa mogućom zloupotrebom u svrhu pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, definiraju pokazatelji za sumnjive transakcije u oblasti tržišta vrijednosnih papira, identifikacija i praćenje klijenta, provođenje mjera sprejavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u podružnicama ovlaštenih u sudu na tržištu vrijednosnih papira (u Bosni i Hercegovini i inostranstvu), praćenje poslovnih aktivnosti klijenta, dostavljanje podataka Finansijsko-obavještajnom odjelu Državne agencije za istrage i zaštitu (u daljem tekstu: FOO), poslovni postupci obrazovanja i usavršavanja, uspostavljanje interne kontrole i revizije od strane obveznika, zaštita i upravljanje podacima koji su obvezniku dostupni, imenovanje ovlaštenog lica za sprejavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, procedure za određivanje politički i javno eksponiranog lica, kao i druga pitanja od značaja za procjenu rizika i razvoj preventivnog sistema za sprejavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

**Član 2.
(Obveznici)**

Obveznici provođenja mjera za sprejavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti (u daljem tekstu: obveznici) u nadležnosti Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komisija) su, u skladu sa Zakonom o sprejavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti (u daljem tekstu: Zakon), Pravilnikom o sprovođenju Zakona o sprejavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti (u daljem tekstu: Pravilnik- „Službeni glasnik BiH, broj 41/15) i ovim Smjernicama:

- a) društva za upravljanje investicijskim fondovima koja su ovlaštena za upravljanje investicijskim fondovima i treća lica kojima je dozvoljeno da im društvo za upravljanje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje fondova, povjeri obavljanje pojedinih poslova;
- b) investicijski fondovi;

- c) profesionalni posrednici i banke ovlaštene za obavljanje poslova u vezi sa posredovanjem u poslovima s vrijednosnim papirima- brokerski poslovi, poslovi market mejkera, poslovi upravljanja portfeljem vrijednosnih papira, poslovi agenta emisije, poslovi pokrovitelja emisije, investicijskog savjetnika i drugi poslovi s vrijednosnim papirima odredeni Zakonom o tržištu vrijednosnih papira („Službene novine Federacije BiH“, broj 85/08 i 109/12);
- d) Registar vrijednosnih papira u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 3.

(Utvrđivanje i provjera identiteta i mjere praćenja klijenta)

- (1) Obveznici u skladu sa članom 6. Zakona, prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa ili vršenja transakcije iznad Zakonom određenog iznosa ili u drugim slučajevima koji su utvrđeni Zakonom, preduzimaju potrebne mjere identifikacije i praćenja klijenta.
- (2) Identitet klijenta je moguće vjerodostojno utvrditi i provjeriti isključivo iz vjerodostojnih, nezavisnih i objektivnih izvora, kao što su službeni identifikacijski dokumenti, odnosno druge javne isprave, koje dokazuju istinitost identiteta klijenta (lični dokumenti, službene isprave, original ili ovjereni dokumenti iz registra, pribavljanje podataka neposredno od klijenta, utvrđivanje i provjera identiteta zakonskog zastupnika, prokuriste, punomoćnika pravnog lica, i utvrđivanje identiteta fizičkog lica putem kvalificiranog elektronskog certifikata na osnovu izjave o istinitosti prikupljenih podataka).
- (3) U slučaju kada nije moguće preduzeti mjere identifikacije i praćenja klijenta iz prethodnog stava, obveznik ne može uspostaviti poslovni odnos ni obaviti transakciju, odnosno prekida sve postojeće poslovne odnose i transakcije s tim klijentom.
- (4) U slučaju iz stava (3) ovoga člana obveznik će obavijestiti FOO o odbijanju ili prekidu poslovnog odnosa, odnosno transakcije sa svim do tada prikupljenim podacima o klijentu ili transakciji u skladu sa članom 38. i 39. Zakona.

Član 4.

(Provođenje Zakona i standarda)

Pri obavljanju poslova obveznici postupaju u skladu sa Zakonom, Pravilnikom, ovim Smjernicama, te drugim zakonima, podzakonskim aktima i standardima koji uređuju područje sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, te osiguravaju da se cjelokupno poslovanje obveznika obavlja u skladu sa istim.

Član 5.

(Procjena rizika)

- (1) Obveznik vrši procjenu rizika vezanu za ispitivanje eventualnog pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti uvijek prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa.
- (2) Obveznik vrši identifikaciju novih klijenata, a po prijemu klijenta i zaključenju ugovora o obavljanju poslova s vrijednosnim papirima procjenu rizika vrši ovlaštena osoba za prijem naloga, odnosno osoba ovlaštena za prijem klijenta.

Član 6.

(Nadzor)

- (1) Komisija vrši nadzor nad provođenjem Zakona, Pravilnika, ovih Smjernica, te drugih propisa kojima se propisuju obaveze provođenja mjera za sprečavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, kod obveznika iz člana 2. ovih Smjernica.
- (2) Nadzor iz stava (1) ovog člana Komisija vrši u saradnji sa FOO, na način definiran Zakonom.

Član 7.

(Saradnja obveznika sa FOO i Komisijom)

- (1) Prilikom provođenja mjera za sprečavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti obveznici su dužni osigurati punu saradnju sa Komisijom i FOO, na način i u slučajevima predviđenim Zakonom, Pravilnikom, ovim Smjernicama i drugim

zakonskim i podzakonskim propisima kojima se uređuje područje sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

(2) Obveznici posebno osiguravaju saradnju iz stava (1) ovog člana u slučaju dostavljanja dokumentacije, te podataka i informacija, koji se odnose na klijente ili transakcije kod kojih postoje razlozi za sumnju u počinjenje krivičnog djela pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, kao i u slučaju bilo kakvog ponašanja ili okolnosti, koje jesu ili bi mogle biti povezane s eventualnim počinjenjem krivičnog djela pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, a koje bi mogle štetiti sigurnosti, stabilnosti i ugledu finansijskog sistema Federacije Bosne i Hercegovine.

(3) Obveznik osigurava da interne procedure ni u kom slučaju, posredno ili neposredno, ne ograničavaju saradnju obveznika s Komisijom i FOO ili na bilo koji način utiču na djelotvornost takve saradnje.

Član 8.

(Usvajanje unutarnjih politika, procedura i interne kontrole i revizije)

(1) Obveznici su dužni izvršiti procjenu adekvatnosti postojećih i usvojiti efikasne unutarnje politike i procedure, te osigurati redovnu internu kontrolu i reviziju po pitanju sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u skladu sa Zakonom, Pravilnikom i ovim Smjernicama.

(2) Obveznici su dužni da, na osnovu člana 47. Zakona, odredaba Pravilnika i u skladu sa ovim Smjernicama, izrade listu pokazatelja za prepoznavanje sumnjivih transakcija i klijenata, u vezi sa kojima postoji osnov sumnje da se radi o pranju novca i finansiranju terorističkih aktivnosti.

(3) U pisane interne programe obveznici uključiti i metodu:

a) smanjenje procijenjenih rizika;

b) praćenje promjena rizika;

c) evidentiranje odluka vezanih za veći ili manji rizik za grupe klijenata ili pojedinačnog klijenta, njegovo geografsko područje rada, poslovni odnos, transakciju ili uslugu, na njegovog pružanja klijentu, nova tehnološka dostignuća, razloge za ovu procjenu i aktivnosti koje su preduzete u vezi sa većim ili manjim rizikom;

d) praćenje efektivnosti i provedbe programa;

e) osiguravanje da se interni program vezan za procjenu rizika uvrsti u internu obuku obveznika.

(4) Obveznici osiguravaju da svi zaposleni budu upoznati s postupcima iz stava (1) do (3) ovog člana, da se u skladu s njima ponašaju, te da ih primjenjuju tokom svog rada.

(5) Politika obveznika, u pogledu upravljanja rizicima, uključuje: postupke prijema i postupanja sa klijentom, postupke pripreme procjene rizika, procese edukacije zaposlenih, mehanizme interne kontrole i revizije, postupke prepoznavanja i obavješćavanja o sumnjivim klijentima i transakcijama, odgovornost zaposlenih za provođenje mjera sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Član 9.

(Stručno osposobljavanje zaposlenih)

Obveznici, u skladu sa članom 45. Zakona, osiguravaju redovno stručno obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje zaposlenika koji obavljaju poslove sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, te obavljaju poslove koji su u pogledu pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti više rizični, kao i trećih lica kojima je obveznik povjerio aktivnosti na identifikaciji i praćenju klijenta.

DRUGI DIO – PROCJENA RIZIKA

Član 10.

(Rizik, procjena rizika i interni program)

(1) Rizik pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti je rizik da će klijent zloupotrijebiti finansijski sistem Bosne i Hercegovine ili poslovnu djelatnost obveznika radi počinjenja

krivi nog djela pranja novca i finansiranja teroristi kih aktivnosti, odnosno da e neki poslovni odnos, transakcija, usluga biti posredno ili neposredno upotrijebljeni za pranje novca i finansiranje teroristi kih aktivnosti.

(2) Obveznik je dužan izraditi procjenu rizika i pomo u te procjene odre uje stepen rizi nosti grupe ili pojedinog klijenta, poslovnog odnosa, proizvoda ili transakcije u odnosu na mogu e zloupotrebe vezane za pranje novca i finansiranje teroristi kih aktivnosti.

(3) Obveznik nakon procjene rizika i odre ivanja stepena rizi nosti iz stava (2) ovog lana, odabire i vrši adekvatnu identifikaciju i pra enje klijenta u skladu sa Zakonom (redovna, poja ana ili pojednostavljena).

(4) Procjenu rizika iz stava (2) ovoga lana obveznik vrši u skladu sa pisanim internim programom za procjenu rizika iz lana 8. st. (1) i (2) ovih Smjernica, kojim e se odrediti nivoi rizika grupa klijenata ili pojedina nog klijenta, njihovo geografsko podru je rada, poslovni odnos, transakcija, proizvod ili usluga, na in njihovog pružanja klijentu, nova tehnološka dostignu a u vezi sa mogu om zloupotrebom u svrhu pranja novca i finansiranja teroristi kih aktivnosti.

(5) Obveznik e pisani interni program iz stava (4) ovog lana sa initi u skladu sa Zakonom, Pravilnikom i ovim Smjernicama.

(6) Pisani interni program obveznika iz stava (4) ovog lana treba da sadrži i metode propisane lanom 8. stav (3) ovih Smjernica.

lan 11.

(Pra enje provedbe internog programa za procjenu rizika)

(1) Pra enje efektivnosti i provedbe internog programa za procjenu rizika kod obveznika vrši ovlašteno lice iz lana 40. Zakona i o tome redovno izvještava upravu obveznika.

(2) Lice iz stava (1) ovog lana odgovorno je za ispravno i blagovremeno izvještavanje FOO i Komisije.

lan 12.

(Upoznavanje zaposlenika sa internim program za procjenu rizika)

Obveznik je dužan da u program godišnjeg stru nog obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja svojih zaposlenika uvrsti, izme u ostalog, i upoznavanje sa internim programom procjene rizika.

lan 13.

(Pravila za odre ivanje kategorije rizi nosti)

(1) Obveznik svrstava klijenta, poslovni odnos ili transakciju u odre enu kategoriju rizi nosti na osnovu utvr enih kriterija rizi nosti, navedenih u lanu 16. ovih Smjernica.

(2) Obveznik klijenta, poslovni odnos ili transakciju svrstava u jednu od sljede ih kategorija rizi nosti, i to:

- a) ve i (visoki) rizik,
- b) srednji (prosje ni) rizik,
- c) nizak (neznatni) rizik.

(3) U slu aju da, nakon prikupljanja potrebnih podataka, obveznik procijeni da postoji visok rizik pranja novca i finansiranja teroristi kih aktivnosti, obveznik može u kategoriju visokog rizika svrstati i onog klijenta, poslovni odnos ili transakciju koji bi, po kriterijima iz lana 22. ovih Smjernica, spadao u kategorije nižeg rizika.

(4) Pri odre ivanju kategorije rizi nosti, klijent, poslovni odnos ili transakcija, koji po kriterijima iz lana 17. do 20. ovih Smjernica, spada u kategoriju visoko rizi nih, ne mogu biti klasifikovani u one srednjeg ili niskog rizika.

(5) U slu aju kada se transakcija obavlja preko vezanog zastupnika, obveznik preduzima mjere propisane lanom 28. Zakona.

lan 14.

(Postupak za utvr ivanje kategorije rizi nosti)

(1) Obveznik vrši kategoriziranje klijenta, poslovnog odnosa, usluge ili transakcije po kategoriji rizi nosti iz lana 13. stav (2) ovih Smjernica, nakon sprovo enja sljede ih postupaka:

- a) utvrđivanje identiteta, odnosno istovjetnosti klijenta sa prikupljenim podacima potrebnim za pripremu ocjene rizika;
 - b) ocjene dostavljenih podataka u smislu postojanja faktora rizika za pranje novca i finansiranje terorističkih aktivnosti;
 - c) ocjene potrebe za dodatnim podacima, i njihove analize, ukoliko se ocijeni da je njihovo dostavljanje neophodno.
- (2) Postupak iz stava (1) ovog člana provodi se popunjavanjem odgovarajućeg obrasca koji sadrži propisane podatke, od strane klijenta, kao i prikupljanjem druge dokumentacije, u originalu ili ovjerenoj fotokopiji, i analizom podataka prikupljenih na prethodno opisani način od strane ovlaštenog lica obveznika.
- (3) Nakon provođenja postupaka iz stava (1) ovog člana, klijent se svrstava u neku od kategorija rizika iz člana 13. stav (2) ovih Smjernica, nakon čega se donosi odluka o mogućnosti zaključenja poslovnog odnosa.
- (4) U slučaju ocjene visoke rizika klijenta, obveznik utvrđuje prihvatljivost klijenta i može odbiti da zaključi ugovor sa klijentom u odnosu na kojeg je utvrđeno postojanje nekog od gore navedenih rizika.
- (5) Obveznik također može usloviti zaključenje ugovora, odnosno produženje već zaključenog ugovora ispunjenjem posebnih dodatnih uslova utvrđenih internim aktom obveznika.
- (6) Obveznik će internim aktom propisati uslove pod kojima ovlaštena lica imaju obavezu da odbiju zaključenje poslovnog odnosa, odnosno vršenje transakcije sa klijentom, odnosno službe u kojim moraju imati pismenu saglasnost nadređenog lica.

Član 15.

(Prethodno i naknadno utvrđivanje rizika)

- (1) Obveznik prije zaključenja poslovnog odnosa na osnovu provedene analize rizika klijenta, poslovnog odnosa, usluge ili transakcije tako što:
- a) utvrđuje istovjetnost klijenta s prikupljenim zahtijevanim podacima o klijentu, poslovnom odnosu ili transakciji i drugim podacima, koje obveznik treba prikupiti za pripremu ocjene rizika;
 - b) ocjenjuje prikupljene podatke u pogledu kriterija rizika za pranje novca i finansiranje terorističkih aktivnosti (utvrđivanje rizika);
 - c) određuje ocjenu rizika klijenta, poslovnog odnosa, proizvoda ili transakcije u skladu sa prethodno izrađenom analizom rizika, te ih svrstava u jednu od kategorija rizika;
 - d) provodi mjere identifikacije i praćenja klijenta (uobičajena, pojačana, pojednostavljena).
- (2) Obveznik ponovo (naknadno) provjerava osnovanost prethodne ocjene rizika iz stava (1) ovog člana i ukoliko je potrebno vrši novu (naknadnu) ocjenu rizika u sljedećim slučajevima:
- a) ako su se bitno promijenile okolnosti na kojima se zasniva ocjena rizika određenog klijenta ili poslovnog odnosa, odnosno ako su se promijenile okolnosti koje su bitno uticale na svrstavanje klijenta ili poslovnog odnosa u određenu kategoriju rizika;
 - b) ako obveznik posumnja u istinitost podataka na osnovu kojih je donio ocjenu rizika određenog klijenta ili poslovnog odnosa.

Član 16.

(Kriteriji za određivanje kategorije rizika)

- (1) Prilikom određivanja rizika određenog klijenta, poslovnog odnosa, usluge ili transakcije, obveznik uzima u obzir sljedeće kriterije:
- a) vrsta, poslovni profil i struktura klijenta,
 - b) geografsko porijeklo klijenta,
 - c) priroda poslovnog odnosa, proizvoda, transakcije,
 - d) prethodna iskustva obveznika sa klijentom.
- (2) Obveznik može, osim prethodno pobrojanih kriterija, pri određivanju stepena rizika klijenta, poslovnog odnosa ili transakcije posebno cijiniti i druge kriterije, kao što su:
- a) veličina, struktura i djelatnost obveznika, uključujući i obim, strukturu i kompleksnost poslova koje obveznik obavlja na tržištu;

- b) statusna i vlasnička struktura klijenta,
 - c) prisustvo klijenta pri zaključenju poslovnog odnosa ili provođenju transakcije;
 - d) porijeklo sredstava koja su predmet poslovnog odnosa ili transakcije u slučaju klijenta koji se po kriterijima iz Zakona smatra stranim politički i javno eksponiranim licem;
 - e) namjena zaključenja poslovnog odnosa ili izvršenja transakcije;
 - f) klijentovo poznavanje usluga i transakcije i njegovo iskustvo, odnosno znanje iz tog područja;
 - g) rizik od drugih lica povezanih sa klijentom;
 - h) neuobičajeni tok transakcije, pogotovo ako se uzme u obzir njen osnov, iznos i način izvršenja, svrha otvaranja računa, kao i djelatnost klijenta, ukoliko klijent obavlja privrednu djelatnost,
 - i) slučajevi kad postoji sumnja da klijent ne postupi za svoj račun, odnosno da postupi po nalogu ili uputstvima trećeg lica;
 - j) nepoznat ili nejasan izvor sredstava klijenta, odnosno sredstava čiji izvor klijent ne može dokazati;
 - k) klijent, vešinski vlasnik odnosno stvarni vlasnik klijenta, ili lica koja s klijentom obavljaju transakcije, su lica prema kojima su sprovedene prinudne mjere radi uspostavljanja međunarodnog mira i sigurnosti u skladu s rezolucijama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda;
 - l) druge informacije koje pokazuju da klijent, poslovni odnos ili transakcija mogu biti više rizični.
- (3) Pored kriterija rizika iz stava (1) ovog člana, obveznik može internim aktom proširiti listu drugim kriterijima ili bliže pojasniti odnosno obrazložiti situacije iz stava (2) ovog člana, po sopstvenoj ocjeni rizika u određenim segmentima svog poslovanja.

Član 17.

(Veći rizik – kriterij, vrsta, poslovni profil i struktura klijenta)

- (1) Klijenti koji predstavljaju veći rizik za pranje novca i finansiranje terorističkih aktivnosti, s obzirom na kriterij, vrstu, poslovni profil i strukturu klijenta, su:
- a) klijenti koje se nalaze na popisu osoba protiv kojih su na snazi određene mjere, sankcije, embarga Ujedinjenih nacija;
 - b) klijenti sa prebivalištem ili sjedištem u zemljama koje nisu subjekti međunarodnog prava, odnosno u kojima se ne primjenjuju međunarodno prihvaćeni standardi sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, koje finansiraju ili daju podršku terorističkim aktivnostima, u kojim djeluju terorističke organizacije ili je prisutan značajan obim korupcije, koje nisu međunarodno priznate kao države (daju mogućnost fiktivne registracije pravnog lica, omogućavaju izdavanje fiktivnih identifikacionih dokumenata i sl.).
- (2) Klijenti - fizička lica koja predstavljaju veći rizik za pranje novca i finansiranje terorističkih aktivnosti su:
- a) klijent koji je strano politički i javno eksponirano lice iz člana 27. Zakona;
 - b) klijenti iz člana 3. tačka z) Zakona, čiji su članovi uža porodica politički i javno eksponirana lica;
 - c) klijent koji nije lično prisutan pri utvrđivanju i provjeri identiteta kod obveznika, u smislu fizičkog prisustva kod obveznika za vrijeme prilaganja važećih identifikacionih dokumentata u svrhu utvrđivanja njegovog identiteta.
- (3) Klijenti - pravna lica koja predstavljaju veći rizik za pranje novca i finansiranje terorističkih aktivnosti su:
- a) klijent koji je strano pravno lice koje ne obavlja ili ne smije obavljati trgovinske, proizvodne ili druge djelatnosti u državi u kojoj je registriran (pravno lice sa sjedištem u državi koja je poznata kao off-shore finansijski centar, i za koju važe određena ograničenja kod neposrednog obavljanja registrirane djelatnosti u toj državi),
 - b) klijent koji je fiducijarno (povjereni ko) ili drugo slično društvo stranog pravnog lica s nepoznatim ili prikrivenim vlasnicima ili menadžment timom (društvo stranog pravnog lica koje nudi obavljanje poslova za treća lica, tj. društva, osnovana na osnovu ugovora izmeđ u osnivača i upravljača koji upravlja imovinom osnivača u korist određenih lica korisnika ili

beneficijara, ili za druge određene namjene (privatnih, ste enih od općih dobara, odnosno nestenih);

c) klijent koji ima kompliciranu statusnu strukturu ili kompleksan lanac vlasništva (komplicirana vlasnička struktura ili kompleksan lanac vlasništva otežava ili ne omogućava utvrđivanje stvarnog vlasnika ili lica koja vrše kontrolu pravnog lica);

d) klijent koji je finansijska organizacija koja za obavljanje svojih djelatnosti ne treba, odnosno nije obavezna dobiti licencu odgovarajućeg nadzornog tijela, odnosno u skladu sa zakonom nije subjekt mjera na području otkrivanja i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti,

e) klijent koji je neprofitna organizacija (ustanova, društvo ili drugo pravno lice, odnosno subjekt osnovan za javno-korisne, dobrotvorne namjene, vjerske zajednice, udruženja, fondacije, neprofitna udruženja i druga lica koja ne obavljaju privrednu djelatnost) a ispunjava jedan od sljedećih uslova:

1) ima sjedište u državi koja je poznata kao off-shore finansijski centar;

2) ima sjedište u državi koja je poznata kao finansijski, odnosno poreski raj;

3) ima sjedište u državi koja nije članica EU, Evropskog ekonomskog prostora (EEP) ili Radne grupe za finansijske mjere protiv pranja novca (Financial Action Task Force on Money Laundering – u daljem tekstu: FATF), odnosno u državi koja nema zadovoljavajuće propise, odnosno meunarodno prihvaćene standarde u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;

4) me u njenim članovima je fizičko ili pravno lice koje je rezident bilo koje države navedene u stavu 3. ovog člana.

f) klijent koji je pravno lice osnovano izdavanjem dionica na donosioca.

Član 18.

(Veći i manji rizik - kriterij geografski položaj klijenta)

(1) Obveznik će primijeniti mjere pojačane identifikacije i praćenja aktivnosti klijenta, koji svoje sjedište ima u zemlji:

a) koja je predmet sankcija, embarga ili sličnih mjera Ujedinjenih nacija ili mjera drugih meunarodnih organizacija kojima se Bosna i Hercegovina pridružila;

b) koja je označena od strane FATF-a ili druge meunarodne organizacije kao zemlja kojoj nedostaju meunarodno prihvaćeni standardi za sprečavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;

c) koja je označena od strane FATF-a ili druge meunarodne organizacije kao zemlja koja finansira ili daje podršku terorističkim aktivnostima, koja ima određene terorističke organizacije koje djeluju u njoj;

d) koja je označena od strane vjerodostojnog izvora kao zemlja u kojoj postoji značajan obim korupcije;

e) koja je u procjeni nadležnih meunarodnih organizacija poznata po proizvodnji ili dobro organiziranoj i razvijenoj trgovini drogom;

f) koja je poznata kao finansijski / poreski raj;

g) koja je poznata kao off shore finansijski centar,

što može predstavljati veći rizik po pitanju pranja novca i finansiranja terorizma.

(2) Obveznik će primijeniti mjere pojačane identifikacije i praćenja aktivnosti takvog klijenta, zbog većeg rizika, i u slučaju kada od FIO- a dobije i obznanu obavještenje o slabostima sistema sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma u zemlji u kojoj klijent ima sjedište.

(3) Za svrhe ovih Smjernica može se smatrati da zemlje koje se nalaze na listi utvrđenoj od strane Vijeća ministara BiH u skladu sa članom 85. stav (4) Zakona koje su zemlje članice Evropske unije (u daljnjem tekstu: EU), Evropskog ekonomskog prostora (u daljnjem tekstu: EEA) ili FATF- a, te koje imaju obavezu donošenja zakona i procedura za finansijski sektor u skladu sa direktivama EU i preporukama FATF-a u vezi sa pranjem novca i finansiranjem terorizma, imaju meunarodno prihvaćene standarde za sprečavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti koji su ekvivalentni ili strožiji od onih koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini.

(4) Obveznici mogu smatrati da klijent naveden u članu 29. tačka b) Zakona koji ima sjedište u zemlji opisanoj u stavu (3) ovih Smjernica predstavlja manji rizik u vezi sa pranjem novca i finansiranjem terorističkih aktivnosti i obveznik može primijeniti pojednostavljenu identifikaciju i praćenje aktivnosti takvog klijenta.

Član 19.

(Veći i manji rizik - kriterij poslovni odnosi i transakcije)

(1) Obveznik se smatra da klijent koji vrši transakcije pod neobičajnim okolnostima, kao što su:

- a) značajna i neobjašnjena geografska udaljenost između lokacije klijenta i institucije uključene u transakciju;
- b) esto i neobjašnjeno premještanje računa između različitih finansijskih institucija;
- c) esto i neobjašnjeno prenošenje sredstava između finansijskih institucija u raznim geografskim lokacijama;
- d) uplata novanih sredstava sa računa klijenta, odnosno isplata novanih sredstava na račun klijenta, koji je različit od računa koji je klijent naveo pri utvrđivanju identifikacije, odnosno, preko kojeg se uobičajeno posluje ili je poslovao (posebno ako se radi o prekograničnoj transakciji);
- e) poslovni odnosi koji uključuju stalne ili velike uplate novanih sredstava sa računa klijenta, odnosno prema kreditnoj ili finansijskoj instituciji u državi koja nije članica FATF-a, odnosno u državi koja nema zadovoljavajuće propise, odnosno međunarodno prihvaćene standarde u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;
- f) transakcije namjenjene klijentima sa prebivalištem ili sjedištem u državi koja je poznata kao finansijski odnosno porezni raj ili kao off shore finansijski centar;
- g) poslovni odnosi u korist klijenta/nata koji se nalaze na popisu lica ili subjekata protiv kojih su na snazi mjere, sankcije, embarga UN-a;

može predstavljati veći rizik po pitanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

(2) Obveznik se pored onoga što je navedeno u čl. 24., 27., i 28. Zakona, također uzeti u obzir da klijent:

- a) ima strukturu ili prirodu otežava određivanje pravog vlasnika ili pravo lice koje vrši kontrolu;
- b) je poslovanje uključuje obimnu gotovinu (i ekvivalente gotovine);
- c) je poslovanje, iako obično ne uključuje obimnu gotovinu, proizvodi znatne iznose gotovine za određene transakcije;
- d) koji je domaći ili strano pravno ili fizičko lice opisano u članu 18. stav (1) i (2) ovih Smjernica, posebno kada se radi o prekograničnom poslovanju;
- e) koji je računovodstven, advokat ili drugi stručnjak koji ima račun u finansijskoj instituciji i predstavlja svoje klijente;
- f) koji koristi posrednike koji ne podliježu odgovarajućim zakonima za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma i koji se ne nalaze pod adekvatnim nadzorom;
- g) koji je domaći i javno eksponirano lice;
- h) vrši neuobičajene transakcije iz člana 26. Zakona;

može predstavljati veći rizik po pitanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i obveznik se razmotriti primjenu pojačane identifikacije i praćenja aktivnosti takvog klijenta, ukoliko Smjernicama već nije definirano da ovi klijenti moraju biti tretirani kao klijenti visokog nivoa rizika.

(3) Obveznik može uzeti u obzir da usluge vezane za skrbništvo predstavljaju manji rizik u vezi sa pranjem novca i finansiranjem terorističkih aktivnosti i u tom slučaju obveznik može primijeniti pojednostavljenu identifikaciju i praćenje takvih poslova i transakcija.

Član 20.

(Razmatranje transakcija većeg rizika za izvještaje o sumnjivim transakcijama)

(1) Obveznik može uzeti u obzir transakcije većeg rizika definirane u članovima 18. i 19. ovih Smjernica kao sumnjive transakcije u skladu sa definicijom u članu 3., tačka b) Zakona, te se uzeti u obzir primjenu pojačane identifikacije i praćenja takvih transakcija.

(2) Obveznik će također uzeti u obzir izvješćavanje o takvoj transakciji, klijentu ili licu u FOO-u, u skladu sa članom 38. Zakona.

Član 21.

(Veći rizik - kriterij prethodna iskustva obveznika sa klijentom)

Klijenti koji, s obzirom na iskustvo obveznika, predstavljaju visoki rizik za pranje novca ili finansiranje terorističkih aktivnosti su:

- a) lica za koja je FOO u posljednje tri godine zatražio od obveznika dostavu podataka zbog sumnje na pranje novca ili finansiranje terorističkih aktivnosti u vezi sa nekom transakcijom ili licem;
- b) lica za koja je FOO u posljednje tri godine obvezniku izdao pismeni nalog za privremenu obustavu transakcije ili transakcija;
- c) lica za koja je FOO u posljednje tri godine obvezniku pismeno naložio kontinuirano praćenje finansijskog poslovanja klijenta;
- d) lica za koja je obveznik u posljednje tri godine dostavljao podatke FOO, jer su u vezi sa tim licem ili transakcijom koje je to lice obavljalo postojali razlozi za sumnju na pranje novca ili finansiranje terorističkih aktivnosti.

Član 22.

(Srednji - prosječni rizik za pranje novca i finansiranje terorističkih aktivnosti)

(1) Obveznik svrstava u kategoriju srednje (prosječne) rizika onog klijenta, poslovni odnos, uslugu ili transakciju, koje na osnovu kriterija iz ovih Smjernica i Pravilnika, nije moguće svrstati ni u visokorizikne ili neznatno rizikne, te u tom slučaju postupa u skladu sa odredbama o redovnom praćenju poslovne aktivnosti klijenta definiranim Zakonom.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, prosječni rizik klijentima obveznik može smatrati i lica koja su ugovor o obavljanju poslova zaključili ili preko vezanog zastupnika, pri čemu moraju biti ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) da ovlašteni u esnik na tržištu vrijednosnih papira zahtijeva kopije dokumenata koje je vezani zastupnik prikupio,
- b) da uplata bude preko računava klijenta na račun vezanog zastupnika.

Član 23.

(Neznatni rizik za pranje novca i finansiranje terorističkih aktivnosti)

(1) Klijentom koji predstavlja neznatan rizik za pranje novca ili finansiranje terorističkih aktivnosti obveznik smatra klijente iz člana 29. Zakona.

(2) Obveznik može uzeti u obzir da aktivnosti koje se vrše povremeno ili u veoma ograničenom obimu predstavljaju niži rizik u vezi sa pranjem novca i finansiranjem terorističkih aktivnosti.

(3) Obveznik može primijeniti pojednostavljenu identifikaciju i praćenje klijenata i poslova iz stava (1) i (2) ovog člana.

Član 24.

(Pokazatelji sumnjivih transakcija)

(1) Za utvrđivanje kategorije rizika obveznik koristi i liste pokazatelja za prepoznavanje sumnjivih klijenata i transakcija.

(2) Obveznici su dužni sainiti listu pokazatelja za identifikaciju sumnjivih klijenata i transakcija.

(3) Listu iz stava (2) ovog člana obveznik dostavlja istovremeno FOO i Komisiji.

(4) Prilikom sačinjavanja liste pokazatelja za prepoznavanje sumnjivih klijenata i transakcija obveznik treba imati u vidu opće i posebne pokazatelje sumnjivih transakcija.

Član 25.

(Pokazatelji koji bi trebali izazvati sumnju – opći i pokazatelji)

Opći i pokazatelji koji bi kod obveznika trebali izazvati sumnju u kontekstu izrade procjene rizika iz člana 5. Zakona i sačinjavanja liste pokazatelja iz člana 47. Zakona mogu biti:

- a) klijent ne želi da mu se pismene obavijesti šalju na kućnu adresu;
- b) klijent ostavlja dojam da posjeduje račune kod nekoliko finansijskih institucija na jednom geografskom području, a bez očitog razloga;
- c) klijent koristi jednu adresu, ali često mijenja pravna i fizička lica koja borave na toj adresi;
- d) klijent koristi poštanski pretinac ili neku drugu vrstu adrese za primanje poštanskih pošiljki, umjesto adrese ulice, kada to nije norma na tom geografskom području;
- e) klijent počinje obavljati iste novčane transakcije velikih iznosa, što nije bila uobičajena aktivnost tog klijenta u prošlosti;
- f) klijent obavlja novčane transakcije konzistentno zaokruženih i velikih iznosa (npr. KM 20.000, KM 15.000, KM 9.900, KM 8.500 itd.);
- g) klijent stalno obavlja novčane transakcije koje su malo ispod praga iznosa za koje postoji obaveza identificiranja odnosno prijavljivanja;
- h) klijent obavlja transakciju u iznosu koji je neuobičajen u usporedbi sa iznosima prijašnjih transakcija;
- i) klijent traži od obveznika da zadrži ili izvrši transfer velike sume novca ili drugih sredstava, kada je ova vrsta aktivnosti neuobičajena za klijenta;
- j) transakcija ima strukturu ukazuje na neku protuzakonitu svrhu, čija je poslovna namjena nejasna, ili se čini iracionalnom sa poslovnog stajališta;
- k) transakcije koje uključuju podizanje sredstava nedugo nakon što su ista deponirana kod obveznika, pod uslovom da se trenutno podizanje takvih sredstava ne može opravdati poslovnom aktivnošću klijenta;
- l) transakcije kod kojih je razlog zbog kojeg je klijent odabrao određenog obveznika ili podružnicu obveznika za obavljanje svoje transakcije nejasan;
- m) transakcije koje za rezultat imaju znatnu, ali neobjašnjivu, aktivnost na račun koji je prethodno bio uglavnom neaktivan;
- n) transakcije koje ne odgovaraju saznanju i iskustvu obveznika o klijentu i navedenoj svrsi poslovnog odnosa;
- o) klijenti koji dostave lažne ili neprovjerene informacije obveznicima, ili odbiju, bez uvjerljivog razloga, da dostave informacije i dokumente koji su potrebni i koji se rutinski dostavljaju, a vezani su za relevantnu poslovnu aktivnost;
- p) klijent zahtijeva pretjeranu likvidnost u svom poslovnom odnosu;
- r) osiguravanje (zalozi, garancije) od strane trećih lica koja su nepoznata banci, koja nemaju očiglednu vezu sa klijentom, i koja nemaju uvjerljive i očigledne razloge da pružaju takve garancije;
- s) transferi velikih suma novca, ili česti transferi, u ili iz država koje su poznate po proizvodnji nedopuštenih droga;
- t) klijent je jako nervozan bez očitog razloga;
- u) klijent je došao u društvo, prati ga se i/ili promatra;
- v) klijent donosi novac koji prelazi iznose koji, u skladu sa Zakonom, zahtijevaju identifikaciju i/ili prijavljivanje, a koji klijent nije prebrojao, izuzev ako je to (nebrojanje) uobičajeno u poslovanju klijenta;
- z) neotkriveno plaćanje nenaplativog kredita bez uvjerljivog objašnjenja;
- aa) klijent nastoji da izbjegne pokušaje obveznika da ostvari lični kontakt;
- bb) klijent obveznika je bio predmet gonjenja za krivično djelo;
- cc) transferi velikih iznosa u inostranstvo sa računa klijenta u slučaju da saldo na račun potječe od mnogobrojnih polaganja gotovine na različite račune klijenata kod jedne ili više banaka;
- dd) klijent neuobičajeno dobro poznaje zakonske propise u vezi sa prijavljivanjem sumnjive transakcije, brzo potvrđuje da novčana sredstva potječu iz zakonitih izvora.

Član 26.

(Lista posebnih pokazatelja koji bi trebali izazvati sumnju)

Posebni pokazatelji koji bi trebali izazvati sumnju mogu biti:

- a) klijent obavlja transakciju koja rezultira u sumnjivom povećanju investicijskih doprinosa;

- b) transakcija uključuje korištenje i plaćanje inidbene garancije, što dovodi do prekograničnog plaćanja;
- c) postoji sumnja da su ugovori o obavljanju poslova zaključeni ili nalozi dati na lažna imena, na imena drugih lica ili su prijavljene lažne adrese;
- d) ugovor o obavljanju poslova zaključuje ili nalog daje osoba koja se bavila nezakonitim aktivnostima u prošlosti ili se sa takvim licem može na neki način povezati;
- e) klijent insistira na tajnosti transakcije, tj. da se transakcija ne prijavi FOO- u uprkos inženjercima da je to zakonska obaveza obveznika;
- f) klijent molbom ili podmićivanjem pokušava da uvjeri ovlaštena lica obveznika da protivno zakonu zastupa njegove interese.
- g) pokazatelji određeni članom 22. Pravilnika.

Član 27.

(Procedure za određivanje politički i javno eksponiranog lica)

- (1) Obveznici će internim aktom, a imaju i u vidu smjernice date stavom (2) do (10) ovog člana definirati odgovarajuće procedure za određivanje da li je klijent i/ili stvarni vlasnik klijenta iz Bosne i Hercegovine ili inostranstva politički i javno eksponiran, u smislu člana 27. Zakona.
- (2) U svrhu utvrđivanja politički i javno eksponiranih lica, obveznik koristi sljedeće izvore:
 - a) obrazac koji popunjava klijent,
 - b) informacije prikupljene iz javnih izvora,
 - c) informacije dobijene uvidom u baze podataka koje uključuju spiskove politički i javno eksponiranih lica (*World Check PEP List*, Internet, itd).
- (3) Postupak utvrđivanja bliskih saradnika i članova uže porodice politički i javno eksponiranih lica primjenjuje se ukoliko je odnos sa saradnikom javno poznat ili ukoliko obveznik ima razloge da smatra da takav odnos postoji.
- (4) Prije uspostavljanja poslovnog odnosa sa politički i javno eksponiranim licem, obveznik koji sklapa poslovni odnos:
 - a) pribavlja podatke o izvoru sredstava i imovine koji su predmet poslovnog odnosa, odnosno transakcije, iz ličnih i drugih isprava koje podnese klijent, a ako propisane podatke nije moguće pribaviti iz podnesenih isprava, podaci se pribavljaju neposredno iz pisane izjave klijenta,
 - b) pribavlja pisanu saglasnost od neposredno pretpostavljenog lica prije uspostavljanja poslovnog odnosa sa klijentom.
- (5) Saglasnost iz stava (4) tačka b) ovog člana daje se u pisanoj formi, u pismenoj ili elektronskoj formi, i nije je potrebno dalje tražiti za preduzimanje svake pojedinačne transakcije u ime i za račun klijenta.
- (6) Nakon uspostavljanja poslovnog odnosa sa politički i javno eksponiranim licem, članovima njegove uže porodice i bliskim saradnicima, obveznik vodi posebnu evidenciju o ovim licima i transakcijama koje se preduzimaju u ime i za račun ovih lica.
- (7) Službeno lice sa posebnom pažnjom prati sve poslovne aktivnosti koje kod njega obavlja politički i javno eksponirano lice, i u slučaju da ocijeni da su se promijenile okolnosti u vezi sa uobičajenim poslovnim aktivnostima klijenta, o tim transakcijama obavještava ovlašteno lice u najkraćem mogućem roku.
- (8) Obveznici redovno ažuriraju svoje liste politički i javno eksponiranih lica, i proširuju ih i na one klijente koji u vrijeme zasnivanja poslovnog odnosa nisu bili politički i javno eksponirana lica u smislu Zakona.
- (9) Sa liste politički i javno eksponiranih lica obveznik može brisati samo lica kojima je prošlo najmanje godinu dana od dana prestanka funkcije, odnosno statusa na osnovu kojeg su uvršteni na ovu listu.
- (10) Podatke o politički i javno eksponiranim licima obveznici vode u elektronskoj formi.

Član 28.

(Nova tehnološka dostignuća)

(1) Obveznik je dužan da obrati naročitu pažnju na rizik od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti koji proizilazi iz primjene novih tehnoloških dostignuća koja omogućavaju anonimnost klijenta (npr. elektronsko bankarstvo, upotreba bankomata, telefonsko bankarstvo i dr.).

(2) Obveznik je dužan da uspostavi procedure i preduzme dodatne mjere kojima se otklanjaju rizici i sprečava zloupotreba novih tehnoloških dostignuća u svrhu pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

TREĆI DIO – IDENTIFIKACIJA I PRAĆENJE KLIJENTA

Član 29.

(Identifikacija i praćenje klijenta)

(1) Obveznik utvrđuje identitet klijenta i prikuplja podatke o klijentu i transakciji (u daljem tekstu: identifikacija) u slučaju ajevima i na način propisan čl. 6. i 7. Zakona, prije uspostavljanja poslovnog odnosa.

(2) Dokumenti na osnovu kojih se utvrđuju podaci potrebni za identifikaciju, kod prvog utvrđivanja, ne smiju biti stariji od tri mjeseca.

(3) Za sve originalne dokumente koji se ne mogu ostaviti kod obveznika, obveznik će izvršiti uvid, te iste kopirati ili skenirati. Ukoliko se dokumenti kopiraju ili se skeniraju, sistem u kojem su pohranjeni mora omogućiti generiranje podataka o licu koje je izvršilo skeniranje, vremenu i mjestu.

(4) U slučaju stranih dokumenta koji nisu napisani na jednom od jezika koji se koriste u BiH, obveznik će od klijenta pribaviti prevod na kopiji obveznik svojim potpisom i pečatom potvrditi istovjetnost dokumenta sa originalnom.

(5) Obveznici će voditi računa o valjanosti i relevantnosti informacija, podataka i dokumentacije, koji su temelj za identifikaciju klijenta, tako što će vršiti redovite provjere postojećih dokumenata za vrijeme trajanja poslovnog odnosa. U slučaju značajnih transakcija, značajnih izmjena u načinu obavljanja transakcija od strane klijenta, ili drugih značajnih promjena zbog kojih se javlja potreba za ponovnom provjerom odnosa s klijentom, trebaju se zahtijevati i/ili prikupiti nove ili dodatne informacije za identifikaciju.

(6) U slučaju ajevima ozbiljne sumnje u identitet korisnika, ili u slučaju ajevima kada korisnik može biti procijenjen kao visoko rizičan, obveznik će provjeru identiteta izvršiti pribavljanjem propisno ovjerene pisane izjave klijenta.

(7) Ako i pored mjera preduzetih radi identifikacije klijenta, odnosno stvarnog vlasnika klijenta koji je pravno lice, to nije moguće sa sigurnošću utvrditi, ili kada obveznik osnovano posumnja u istinitost ili vjerodostojnost podataka, odnosno dokumentacije kojom klijent potvrđuje svoj identitet, te u situaciji kada klijent nije spreman ili ne pokazuje spremnost da sarađuje s obveznikom pri utvrđivanju istinitih i potpunih podataka koje obveznik zahtijeva u okviru analize klijenta, obveznik odbija zaključivanje takve transakcije, odnosno mora prekinuti sve postojeće poslovne odnose s tim klijentom.

Član 30.

(Oblici identifikacije i praćenja klijenta)

Obveznik nakon procjene rizika i određivanja stepena rizičnosti klijenta, poslovnog odnosa, usluge ili transakcije, odabire i vrši adekvatnu identifikaciju i praćenje klijenta: redovna, pojedinačna ili pojednostavljena.

Član 31.

(Izuzetak od obaveze identifikacije i praćenja klijenta)

Izuzetno od člana 6. stav (1) Zakona, kontrola klijenta se ne mora vršiti:

a) kod pojedinačnih transakcija kod kojih iznos ne prelazi 5.000,00 KM, a te transakcije ne spadaju u povezane transakcije u smislu odredaba Zakona;

b) sa klijentom niskog rizika u skladu sa ovim Smjernicama.

Član 32.

(Identitet klijenta-fizi kog lica i podaci o transakciji)

(1) Identitet klijenta koji je fizi ko lice obveznik utvr uje uvidom u važe i identifikacioni dokument klijenta izdat od strane nadležnog organa (li na karta, pasoš ili voza ka dozvola), uz njegovo prisustvo, kojom prilikom se prikupljaju podaci:

- a) ime i prezime, o evo ime, datum i mjesto ro enja, državljanstvo, prebivalište, odnosno boravište klijenta;
- b) broj li nog dokumenta i mjesto izdavanja, naziv organa koji je izdao li nu ispravu;
- c) jedinstveni mati ni broj fizi kog lica- klijenta;
- d) ime i prezime, datum i mesto ro enja, prebivalište, broj li nog dokumenta i mjesto izdavanja, kao i mati ni broj punomo nika ili zakonskog zastupnika klijenta, ukoliko se poslovni odnos sklapa na takav na in;
- e) broj ra una.

(2) U slu aju zaklju enja ugovora preko vezanog zastupnika, obveznik pribavlja dokumente koje je zastupnik prikupio.

lan 33.

(Identitet klijenta-pravnog lica i podaci o transakciji)

(1) Identitet klijenta–pravnog lica obveznik utvr uje uvidom u dokumente koji e sadržavati:

- a) dokaz o njegovom pravnom statusu – izvod iz upisnika kojeg vodi institucija zadužena za registraciju;
- b) identifikacijski broj dodijeljen od strane poreskog organa;
- c) financijske izvještaje o poslovanju;
- d) dokumente u kojima se opisuju osnovne poslovne aktivnosti klijenta;
- e) uzorak ovlaštenih potpisnika;
- f) informacije o ovlaštenim predstavnicima i njihove identifikacione dokumente, u skladu sa lanom 32. stav (1) ovih Smjernica, kao i uzorke njihovih potpisa.

(2) Pored podataka iz stava (1) ovog lana, u situacijama iz lana 24. stav (1) ovih Smjernica obveznik je dužan da pribavi i sljede e podatke o stvarnom vlasniku pravnog lica:

- a) li no ime, adresu prebivališta ili boravišta stvarnog vlasnika;
- b) datum i mjesto ro enja stvarnog vlasnika pravnog lica;
- c) podatak o kategoriji lica u ijem je interesu osnivanje i djelovanje pravnog lica, u slu aju iz lana 3. ta ka n, alineja tri Zakona.

(3) Ako obveznik prilikom utvr ivanja i provjere identiteta klijenta-pravnog lica posumnja u istinitost dobijenih podataka ili vjerodostojnost isprava i druge poslovne dokumentacije iz koje su uzeti podaci, dužan je da od zastupnika ili ovlaš enog lica prije uspostavljanja poslovnog odnosa ili izvršenja transakcije pribavi i pisanu izjavu.

lan 34.

(Identitet zastupnika ili punomo nika klijenta)

(1) Prilikom zasnivanja poslovnog odnosa ili preduzimanja transakcije od strane zastupnika ili punomo nika, obveznici vrše identifikaciju zastupnika/punomo nika i klijenta u ije se ime i za iji ra un otvara ra un ili obavlja transakcija i to isklju ivo na osnovu li nih ili drugih javnih isprava i to:

- a) uvidom u važe i identifikacioni dokument iz lana 32. stav (1) ovih Smjernica i
- b) pisanog ovlaštenja – punomo i, ovjerenog od strane notara, konzulata, suda ili organa državne uprave.

(2) Ukoliko posumnja u istinitost dobijenih podataka prilikom utvr ivanja i provjere identiteta zastupnika/punomo nika obveznik pribavlja pisanu izjavu, a naro ito u slu ajevima kada je:

- a) pismeno ovlaštenje (punomo) dato licu koje o igledno nema dovoljno bliske veze (npr. rodbinske, poslovne i sl.) sa klijentom da bi obavljalo transakcije koriste i se ra unom klijenta,
- b) finansijsko stanje klijenta poznato, a transakcija koju namjerava da izvrši ne odgovara tom finansijskom stanju,
- c) tokom poslovnih odnosa sa klijentom uo ene neke neuobi ajene transakcije.

lan 35.

(Redovna identifikacija i pra enje klijenta)

Obveznik prati poslovne aktivnosti koje preduzima klijent provode i mjere identifikacije i pra enja uz primjenu principa "upoznaj svog klijenta", uklju uju i i porijeklo sredstava koja se koriste u poslovnim operacijama, primjenjuju i metode identifikacije propisane Zakonom, Pravilnikom i ovim Smjernicama.

lan 36.

(Poja ana identifikacija i pra enje klijenta)

(1) Poja ane mjere identifikacije i pra enja klijenta obveznik primjenjuje u slu ajevima kada zbog prirode poslovnog odnosa, oblika i na ina obavljanja transakcije, poslovnog profila klijenta ili zbog drugih okolnosti povezanih s klijentom postoji ili bi mogao postojati ve i rizik za pranje novca ili finansiranje teroristi kih aktivnosti.

(2) Poja anu identifikaciju i pra enje klijenta obveznik preduzima u slu ajevima iz lana 23. Zakona, lana 17.-21. ovih Smjernica, te u slu ajevima predvi enim Pravilnikom i tom prilikom pored mjera iz lana 7. Zakona preduzima i dodatne mjere predvi ene Zakonom i Pravilnikom.

lan 37.

(Pojednostavljena identifikacija i pra enje klijenta)

(1) Obveznik obavlja pojednostavljenu identifikaciju i pra enje klijenta u slu ajevima kada po ocjeni obveznika kod klijenta postoji nizak (neznatan) nivo rizika za pranje novca ili finansiranje teroristi kih aktivnosti, kada su podaci o klijentu koji je pravno lice ili njegov stvarni vlasnik transparentni, odnosno javno dostupni.

(2) Pojednostavljenu identifikaciju i pra enje klijenta obveznik provodi u slu ajevima i na na in iz l. 29. i 30. Zakona, odredaba Pravilnika i lana 23. ovih Smjernica, te kod klijenata s niskim nivoom rizika u skladu sa ovim Smjernicama.

(3) Obveznik ne e zaklju iti poslovni odnos ili izvršiti transakciju prije nego utvrdi sve injenice potrebne za ocjenu rizi nosti klijenta.

(4) Ako je klijent, u skladu sa ocjenom rizi nosti, uvršten u kategoriju visokorizi nih klijenata ili kada u vezi sa klijentom ili transakcijom postoji sumnja na pranje novca ili finansiranje teroristi kih aktivnosti obveznik ne može provoditi pojednostavljenu identifikaciju i pra enje klijenta.

ETVRTI DIO - PROVO ENJE MJERA SPRE AVANJA PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORISI KIH AKTIVNOSTI U ORGANIZACIONIM JEDINICAMA OBVEZNIKA

lan 38.

(Obaveza provo enja mjera)

(1) Obveznik uspostavlja sistem vo enja jedinstvene politike otkrivanja i spre avanja pranja novca i finansiranja teroristi kih aktivnosti kako u svom sjedištu, tako i u svim podružnicama u Bosni i Hercegovini i inostranstvu, ako je to dozvoljeno zakonima i propisima te države.

(2) U vezi sa stavom (1) ovog lana obveznik posebno vodi ra una da se Zakonom, Pravilnikom i ovim Smjernicama propisane mjere otkrivanja i spre avanja pranja novca i finansiranja teroristi kih aktivnosti u vezi sa identifikacijom i pra enjem klijenta, obavješćavanjem o sumnjivim transakcijama, vo enjem evidencija, internom revizijom, imenovanjem ovlaštenog lica, uvanjem podataka i drugih bitnih okolnosti u vezi sa otkrivanjem i spre avanjem pranja novca ili finansiranja teroristi kih aktivnosti u istom obimu provode i u podružnicama obveznika u Bosni i Hercegovini i inostranstvu, ako je to dozvoljeno zakonima i propisima te države.

lan 39.

(Vrste mjera za otklanjanje rizika)

(1) U slučaju kada su minimalni zahtjevi sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti propisani Zakonom i zakonom i propisima strane države u kojoj se nalazi podružnica obveznika razlikuju, podružnica obveznika treba primjenjivati ili Zakon ili zakone i propise strane države, zavisno od toga koji propisi osiguravanju viši standard sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

(2) Ako propisima strane države nije dopušteno sprovođenje radnji i mjera za sprečavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u obimu propisanom Zakonom, obveznik je dužan da o tome odmah obavijesti FOO i da donese odgovarajuće mjere za otklanjanje rizika od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, kao što su:

- a) uspostavljanje dodatnih internih procedura kojima se sprečava, odnosno smanjuje mogućnost zloupotrebe u svrhu pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;
- b) provođenje dodatne interne kontrole nad poslovanjem obveznika na svim ključnim područjima koja su najviše izložena riziku pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;
- c) uspostavljanje internih mehanizama procjene rizika određenih klijenata, poslovnih odnosa i transakcija u skladu sa Zakonom, Pravilnikom, Smjernicama FOO i ovim Smjernicama;
- d) provođenje striktnih politika klasifikacije klijenata prema njihovoj rizici i dosljedno provođenje mjera prihvatanja rizika na osnovu te politike;
- e) dodatna obuka zaposlenih.

(3) Pojava mjere identifikacije i praćenja obveznici su dužni provoditi u podružnicama u inostranstvu u slučajevima iz člana 9. stav (4) Zakona.

Član 40.

(Dužnosti uprave obveznika)

Uprava obveznika je dužna:

- a) osigurati da sa politikom otkrivanja i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti budu upoznate sve podružnice obveznika koje imaju sjedište u Bosni i Hercegovini i inostranstvu, kao i njihovi zaposleni;
- b) preko odgovornog lica podružnice i druge organizacione jedinice osigurati da se interni postupci otkrivanja i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u što većoj mjeri ugrade u njihove poslovne procese;
- c) provoditi stalni nadzor odgovarajućeg i efikasnog provođenja mjera otkrivanja i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u podružnicama i drugim organizacionim jedinicama koje imaju sjedište u Bosni i Hercegovini i inostranstvu.

Član 41.

(Izveštavanje matičnog obveznika)

Podružnice obveznika, a koje imaju sjedište u Bosni i Hercegovini ili inostranstvu, najmanje jednom godišnje matičnog obveznika izvještavaju o prihvaćenim mjerama na području otkrivanja i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, posebno u pogledu identifikacije i praćenja klijenta, provođenja postupka procjene rizika, prepoznavanja i obavještanja o sumnjivim transakcijama, sigurnosti i čuvanja podataka i dokumentacije, vođenja evidencije o klijentima, poslovnim odnosima i transakcijama.

PETI DIO – PRAĆENJE POSLOVNIH AKTIVNOSTI KLIJENTA

Član 42.

(Opće odredbe)

(1) Obveznik prati poslovne aktivnosti koje preduzima klijent uz primjenu principa "upoznaj svog klijenta" iz člana 21. Zakona.

(2) Praćenje poslovnih aktivnosti klijenta iz stava (1) ovog člana dijeli se na četiri segmenta poslovanja klijenta kod obveznika, i to:

- a) praćenje i provjeravanje usklađenosti poslovanja klijenta s predviđenom prirodom i namjenom poslovnog odnosa;

- b) pra enje i provjeravanje uskla enosti izvora sredstava klijenta s predvi enim izvorom sredstava koji je klijent naveo pri uspostavljanju poslovnog odnosa kod obveznika;
- c) pra enje i provjeravanje uskla enosti poslovanja klijenta s njegovim uobi ajenim obimom poslovanja;
- d) pra enje i ažuriranje prikupljenih dokumenata i podataka o klijentu.

lan 43.

(Obim i u stalost pra enja poslovnih aktivnosti klijenta)

Pra enje poslovnih aktivnosti klijenta iz lana 42. ovih Smjernica provodi se:

- a) u slu aju visokorizi nog klijenta propisane mjere pra enja poslovnih aktivnosti klijenta koje su ocijenjene kao visokorizi ne obveznik provodi najmanje jednom godišnje, te redovno, a najmanje jednom godišnje, provodi mjere ponovne godišnje identifikacije i pra enja klijenta ako su ispunjeni uslovi propisani Zakonom;
- b) u slu aju srednje (prosje no) rizi nog klijenta propisane mjere pra enja poslovnih aktivnosti klijenta koje su ocijenjene kao srednje (prosje no) rizi ne, obveznik provodi detaljne redovne provjere, a najmanje jednom godišnje provodi mjere ponovne godišnje identifikacije i pra enja klijenta ako su ispunjeni uslovi koje propisuje Zakon;
- c) u slu aju klijenta koji predstavlja nizak - neznatan rizik, propisane mjere pra enja poslovnih aktivnosti klijenta obveznik provodi po potrebi, a najmanje jednom godišnje provodi mjere ponovne godišnje identifikacije i pra enja klijenta ako su ispunjeni uslovi koje propisuje Zakon.

(2) U svojim internim aktima, obveznik se može, u skladu sa svojom politikom upravljanja rizicima pranja novca i finansiranja teroristi kih aktivnosti, odlu iti za eš e pra enje poslovnih aktivnost odre enog klijenta nego što je to odre eno ovim Smjernicama, zavisno od rizika pranja novca i finansiranja teroristi kih aktivnosti kojem je izložen prilikom obavljanja pojedina nih transakcija ili poslovnih operacija sa pojedina nim klijentom, a taj rizik obveznik procjenjuje u skladu sa lanom 5. Zakona.

(3) Pri naknadnom utvr ivanju rizi nosti, obveznik naro ito vodi ra una o sljede im okolnostima:

- a) bitnim promjenama okolnosti na kojima se zasniva ocjena rizi nosti klijenta ili poslovnog odnosa, odnosno promjenama okolnosti koje su bitno uticale na svrstavanje odre enog klijenta ili poslovnog odnosa u odre enu kategoriju rizi nosti;
- b) razlozima za sumnju u istinitost podataka na osnovu kojih je donešena ocjena rizi nosti klijenta ili poslovnog odnosa;
- c) nepodudaranju podataka dobijenih u ponovnoj kontroli sa po etnim podacima.

(4) U slu aju postojanja jedne ili više okolnosti iz stava (3) ovog lana obveznik može razvrstati klijenta u kategoriju ve e rizi nosti.

(5) Za pra enje poslovnih aktivnosti klijenta iz ovog lana i lana 42. ovih Smjernica, obveznik koristi mjere propisane Pravilnikom.

ŠESTI DIO – OSTALE DUŽNOSTI OBVEZNIKA

lan 44.

(Obavješćavanje FOO)

(1) U skladu sa Zakonom, Pravilnikom i ovim Smjernicama obveznik dostavlja FOO- u propisane podatke uvijek kada u vezi s transakcijom ili klijentom postoje razlozi za sumnju na pranje novca i finansiranje teroristi kih aktivnosti.

(2) Obaveza obavješćavanja o sumnjivim transakcija ne vrijedi samo za transakcije koje je klijent zaklju io, nego i za sve transakcije koje je namjeravao/pokušao zaklju iti, pa je od njih odustao bez posebno utemeljenog razloga. Dužnost obavješćavanja nastupa u slu aju kada obveznik, kod zaklju enja poslovnog odnosa ili izvršenja transakcije, ne može utvrditi ili provjeriti identitet klijenta na na in koji je utvr en Zakonom, Pravilnikom i ovim Smjernicama, odnosno ne može utvrditi stvarnog vlasnika ili dobiti podatke o namjeni i predvi enoj prirodi poslovnog odnosa ili transakcije, i druge podatke koje propisuje Zakon, Pravilnik i ove Smjernice.

(3) Obveznik obaviještava FOO u slu ajevima, na na in i u rokovima predvi enim lanom 38., 39. i 70. stav (1) Zakona, te odredbama Pravilnika.

(4) Obveznik je dužan ustrojiti evidenciju iz lana 45. Pravilnika, te vršiti provjeru iz lana 47. Pravilnika.

lan 45.

(Edukacija i stru no osposobljavanje zaposlenih)

(1) Obveznik osigurava redovno stru no obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje zaposlenika koji direktno ili indirektno obavljaju poslove na spre avanju i otkrivanju pranja novca i finansiranja teroristi kih aktivnosti, u skladu sa lanom 45. Zakona.

(2) Obveznik, uz u eš e ovlaštenog lica iz lana 40. Zakona i lana 48. ovih Smjernica, izra uje program godišnjeg stru nog obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja zaposlenika koji obavljaju poslove na spre avanju i otkrivanju pranja novca i finansiranja teroristi kih aktivnosti, najkasnije do 31.03. za teku u godinu.

(3) Program iz stava (2) ovog lana, u svrhu provo enja kontinuiranog nadzora, obveznik dostavlja Komisiji najkasnije do 30.04. teku e godine.

(4) U procese edukacije i osposobljavanja obveznik uklju uje i sve nove zaposlenike. U tu svrhu obveznik organizuje poseban program obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja zaposlenika na podru ju spre avanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja teroristi kih aktivnosti.

(5) Kod prijema u radni odnos novih zaposlenika, koji e obavljati poslove na spre avanju i otkrivanju pranja novca i finansiranja teroristi kih aktivnosti, obveznik bi trebao primjeniti "screening procedure" posmatranja, kako bi se osigurali visoki standardi kod zapošljavanja zaposlenika, uz poštivanje uslova iz lana 44. Zakona.

(6) Stav (5) ovog lana podrazumijeva da e obveznik utvrditi postupak pri zasnivanju radnog odnosa na radnom mjestu na kojem se primjenjuju odredbe Zakona i propisa donijetih na osnovu Zakona, u smislu lana 44. Zakona. U ovom postupku provjeravaju se i drugi kriteriji kojima se utvr uje da li kandidat za radno mjesto iz stava (5) ovog lana, zadovoljava visoke stru ne i moralne kvalitete.

(7) Stru no obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje zaposlenika u okviru odre enog obveznika može provoditi:

a) ovlašteno lice,

b) zamjenici ovlaštenog lica,

c) drugo stru no osposobljeno lice, koje na prijedlog ovlaštenog lica, odredi uprava obveznika.

(8) Obveznik može odrediti da se licima koja vrše obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje zaposlenika ispla uje naknada, posebno ukoliko se radi o osobama koje nisu zaposlenici obveznika.

lan 46.

(Sadržaj programa stru nog osposobljavanja zaposlenih)

(1) Program iz lana 45. stav (2) ovih Smjernica sadrži:

a) sadržaj i obim obrazovnog programa;

b) cilj obrazovnog programa;

c) na in izvo enja obrazovnog programa (predavanja, radionice, vježbe itd.);

d) krug zaposlenih kojima je obrazovni program namijenjen,

e) trajanje obrazovnog programa.

(2) Programom se obuhvata najmanje:

a) upoznavanje sa odredbama Zakona, Pravilnika, ovih Smjernica i svih drugih zakonskih i podzakonskih propisa koji se ti u spre avanja pranja novca i finansiranja teroristi kih aktivnosti, te na osnovu njih donesenih internih akata;

b) upoznavanje sa internim programom procjene rizika obveznika;

c) upoznavanje sa stru nom literaturom o spre avanju i otkrivanju pranja novca i finansiranja teroristi kih aktivnosti;

d) upoznavanje sa listom indikatora za prepoznavanje klijenata i transakcija za koje postoje osnovi sumnje da se radi o pranju novca i finansiranju teroristi kih aktivnosti.

(3) Programom bi se trebalo obuhvatiti i upoznavanje zaposlenika sa:

- a) elementima politike "upoznaj svog klijenta";
- b) opasnostima od pranja novca i finansiranja teroristi kih aktivnosti i rizicima za obveznika i li nim odgovornostima osoblja;
- c) mogu nostima i slabostima obveznika u spre avanju pranja novca i finansiranja teroristi kih aktivnosti;
- d) odgovornostima i ovlaštenjima ovlaštenog lica i njegovih zamjenika;
- e) sistemom internih kontrola i revizija;
- f) informacije o trenutnim tehnikama, metodama i trendovima spre avanja pranja novca i finansiranja teroristi kih aktivnosti,
- g) najboljim svjetskim praksama za spre avanje pranja novca i finansiranja teroristi kih aktivnosti koje je izdala FATF.

lan 47.

(Interna kontrola i revizija)

(1) Obveznik u skladu sa lanom 46. Zakona, uz u eš e ovlaštenog lica, osigurava redovnu internu kontrolu i reviziju obavljanja poslova spre avanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja teroristi kih aktivnosti.

(2) Predmet aktivnosti interne kontrole i revizije iz stava (1) ovog lana treba da bude uskla enost poslovanja obveznika s odredbama Zakona, Pravilnika i ovih Smjernica, što uklju uje procjenu adekvatnosti politika i procedura obveznika i obuke ovlaštenih i odgovornih lica s aspekta standarda kojima je definirano spre avanje pranja novca i finansiranje teroristi kih aktivnosti.

(3) Namjena interne revizije i kontrole je utvr ivanje i eliminisanje manjkavosti u provo enju propisanih mjera otkrivanja i spre avanja pranja novca i finansiranja teroristi kih aktivnosti i poboljšanje sistema otkrivanja transakcija ili klijenata za koje postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili finansiranje teroristi kih aktivnosti.

(4) Kod provo enja interne kontrole i revizije obveznik obra a pažnju na sljede a podru ja:

- a) obavljanje operativnih postupaka otkrivanja i spre avanja pranja novca i finansiranja teroristi kih aktivnosti u skladu s politikom upravljanja rizicima za pranje novca i finansiranje teroristi kih aktivnosti;
- b) postupke ocjenjivanja rizi nosti odre enog klijenta, poslovnog odnosa, proizvoda ili transakcije s politikom upravljanja rizicima za pranje novca i finansiranje teroristi kih aktivnosti i procjenu rizika;
- c) odgovaraju a sigurnost povjerenih podataka;
- d) odgovaraju e i cjelovito stru no obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje zaposlenika iz podru ja otkrivanja i spre avanja pranja novca i finansiranja teroristi kih aktivnosti;
- e) odgovaraju a i u estala upotreba liste indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija;
- f) odgovaraju i i efikasan sistem dostave podataka o klijentima i transakcijama, za koje postoje razlozi za sumnju na pranje novca i finansiranje teroristi kih aktivnosti;
- g) odgovaraju e mjere i preporuke obveznika, izvedene na bazi zaklju aka interne kontrole i revizije.

(5) Obveznik e ovlastiti internu kontrolu i reviziju da nezavisno provjerava uskla enost djelovanja sistema otkrivanja i spre avanja pranja novca i finansiranja teroristi kih aktivnosti s odredbama Zakona, propisa donesenih na osnovu Zakona i ovih Smjernica, a koji e o svojim zaklju cima, obavijestiti upravu obveznika u obliku predloženih mjera i preporuka za otklanjanje nedostataka.

(6) Obveznik uspostavlja sistem interne kontrole i revizije u skladu sa svojim op im aktima.

lan 48.

(Ovlašteno lice)

(1) Obveznik je dužan imenovati ovlašteno lice za otkrivanje i spre avanje pranja novca i finansiranja teroristi kih aktivnosti i jednog ili više svojih zamjenika, na na in propisan lanom 40. Zakona, s ciljem dostavljanja informacija FOO-u, te za izvršenje ostalih dužnosti u skladu s odredbama Zakona.

- (2) Obveznik je dužan donijeti posebnu odluku kojom se imenuje ovlašteno lice.
- (3) Za ovlašteno lice i njegovog zamjenika, može se imenovati samo lice koje ispunjava uslove iz člana 41. Zakona.
- (4) Zadaci i ovlaštenja ovlaštenog lica i njegovih zamjenika, propisana su članom 42. Zakona.
- (5) Obveznik je dužan ovlaštenom licu obezbijediti uslove iz člana 43. Zakona.

Član 49.

(Zaštita i uvanje podataka)

- (1) Podatke koje dobije i postupa s njima na temelju odredbi Zakona, Pravilnika, ovih Smjernica i internih akata, obveznik je dužan tretirati na način propisan čl. 74-77. Zakona.
- (2) Obveznici se, kod prikupljanja, uvanja, dostavljanja i korištenja podataka i informacija dobijenih na temelju Zakona, Pravilnika, ovih Smjernica i internih akata, pridržavaju odredbi člana 74.- 77. Zakona.
- (3) Zaposlenici obveznika su dužni dosljedno poštovati zakone i propise koji uređuju sigurnost ličnih podataka i zakona i propisa koji uređuju tajnost podataka, važe ih u Bosni i Hercegovini.

SEDMI DIO – ZAVRŠNE ODREDBE

Član 50.

(Dužnosti obveznika)

Obveznici su dužni najkasnije u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovih Smjernica uskladiti svoje poslovanje sa sadržajem Zakona, Pravilnika i ovih Smjernica, kao i uskladiti interne akte sa odredbama istih, te donijeti nove akte ukoliko isti do sada nisu doneseni, odnosno donijeti jedan akt kojim će se urediti sva pitanja koje obveznik treba urediti prema Zakonu, Pravilniku i ovim Smjernicama.

Član 51.

(Prestanak važenja)

Danom stupanja na snagu ovih Smjernica prestaju da važe Smjernice za primjenu Zakona o spremanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti za obveznike u nadležnosti Komisije za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 04/1- 49- 980/10 od 8.4.2010. godine.

Član 52.

(Stupanje na snagu)

Ove Smjernice stupaju na snagu danom donošenja i objavljuju se na službenoj internet stranici Komisije.

Broj: 01-02-2309/15
Sarajevo, 22.09.2015. godine.

Predsjednik
Komisije za vrijednosne papire
Federacije Bosne i Hercegovine

mr. Hasan Delam